

Jertfa

Textul de memorat: „Vă îndemn dar fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu; aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească.” (Romani 12:1)

Jertfa este conceptul central al Evangheliei. În limbile biblice, cuvintele folosite pentru „jertfă” sunt adeseori legate de ideea de apropiere de Dumnezeu și de ofrandă adusă lui Dumnezeu. În sensul lui principal, cuvântul ebraic pentru „ofrandă”, sau „jertfă”, se referă la actul înfățișării înaintea lui Dumnezeu, la actul aducerii unui dar înaintea Sa. Echivalentul grecesc înseamnă „dar” și se referă la aducerea unei jertfe. În limba română, pentru a exprima ideea de dar oferit Divinității, avem cuvintele „ofrandă”, „dar”, „prinos”, „jertfă” și chiar „sacrificiu”.

Săptămâna aceasta, ne vom opri asupra câtorva jertfe pe care credincioșii I le-au adus lui Dumnezeu și vom descoperi că El a cerut dintotdeauna să I Se aducă jertfe. Totuși ideea pe care o vom sublinia în mod special este aceea că Dumnezeu Însuși a oferit jertfa supremă: S-a oferit pe Sine în persoana Domnului Isus Hristos.

Prima jertfă

1. Care a fost răspunsul lui Dumnezeu la păcatul lui Adam și al Evei? Geneza 3:9-21

Adam și Eva trăiau într-o lume desăvârșită, într-o grădină sfântă ca un templu și se bucurau de comuniunea directă cu Creatorul lor. Primul lor păcat a produs o ruptură în relația lor cu El și omului îi era cu neputință să refacă această relație. În ciuda acestui lucru, Dumnezeu plănuiase deja o soluție pentru îndreptarea acestui abuz de încredere și, înainte de a rosti hotărârea de condamnare, El le-a oferit speranța unui Mântuitor (Geneza 3:15).

„Adam și Eva stăteau înaintea Dumnezeului lor ca niște răufăcători, așteptând sentința impusă de fărâdelegea lor. Însă, înainte să audă despre spini și pălămidă, despre durerea și chinul care aveau să fie partea lor și despre țărâna în care aveau să se întoarcă, ei au auzit niște cuvinte care trebuie să le fi insuflat speranță. Chiar dacă trebuiau să sufere, [...] ei puteau privi înainte, spre biruința finală.” – Ellen G. White, *That I May Know Him*, p.16

Imediat după rostirea sentinței, când le-a făcut haine de piele ca să le acopere goliciunea și rușinea, Domnul le-a arătat pe ce bază urma să fie obținută această biruință. Deși nu se afirmă explicit, putem deduce că, în acea ocazie, a trebuit să moară un animal nevinovat și că moartea lui a fost percepută ca o jertfă (Geneza 3:21).

Gestul lui Dumnezeu de a le oferi vinovaților haine a devenit un act simbolic. Aidoma jertfelor aduse în sanctuarul din pustie, care garantau relația specială dintre Dumnezeu și poporul Său, hainele din Grădina Edenului i-au asigurat pe Adam și Eva că planurile bune ale Tatălui ceresc față de ei nu se schimbaseră.

Așadar, observăm că, încă de la începutul istoriei omenirii, jertfele au transmis ideea că relația dintre oamenii păcătoși și Dumnezeu nu putea să fie refăcută decât prin moartea Domnului Isus, moarte prefigurată de aceste jertfe.

Recitește Geneza 3:9-21. Ce înseamnă pentru tine faptul că Dumnezeu le-a oferit lui Adam și Evei făgăduința „biruinței finale” înainte de a rosti sentința în dreptul lor? Ce ne spune aceasta despre atitudinea lui Dumnezeu față de noi, niște ființe atât de căzute?

Tipuri de jertfe

În Vechiul Testament, credincioșii aduceau jertfe cu ocazia anumitor sărbători și în diferite circumstanțe ale vieții. Ei puteau aduce înaintea Domnului diferite lucruri, cum ar fi mâncare sau băuturi, dar și animale. Sacrificarea unor animale reprezintă cel mai vechi element al serviciului din sanctuar și, împreună cu slujba preoțească, formează centrul sistemului religios israelit. Viața religioasă era de neconceput fără jertfe.

2. Ce tipuri de jertfe sunt prezentate în următoarele pasaje? Exodul 12:21-27; 25:2-7; Leviticul 2:1-3; 4:27-31.

Dumnezeu a stabilit sistemul jertfelor pentru ca oamenii credincioși să poată intra într-o relație apropiată cu El. Iată de ce jertfele puteau fi aduse într-o diversitate de situații: când cineva dorea să-și exprime recunoștința când avea o bucurie, când era o sărbătoare, când dorea să ofere un dar, când dorea să obțină iertare, când dorea să-și exprime pocăința ori consacra sau când dorea să repare o daună.

Printre cele mai importante tipuri de jertfe se numărau arderea-de-tot (Leviticul 1) și jertfa de mâncare (Leviticul 2), dar și jertfa de mulțumire, sau de pace, cum este tradusă în unele versiuni (Leviticul 3), jertfa pentru ispășire, sau pentru curățirea păcatului (Leviticul 4), și jertfa pentru vină, sau pentru repararea unei pagube (Leviticul 5:14 – 6:7).

Primele trei erau jertfe de bunăvoie și aveau scopul de a-i aminti dătorului că Îi aparținea Domnului cu tot ceea ce era și avea. Arderea-de-tot simbolizează consacrarea totală a dătorului. Jertfa de mâncare reprezintă consacrarea posesiunilor materiale – alimente, animale etc. Jertfa de mulțumire este singura din care dătorul primea o parte pentru a o consuma personal.

Ultimele două tipuri de jertfă erau obligatorii. Ele îi aminteau poporului că faptele rele, chiar dacă au consecințe, pot fi reparate. Jertfa de curățire, denumită adesea și „jertfă pentru păcat” sau „jertfă pentru ispășire”, era adusă după întinarea prin călcarea legii ceremoniale, când omul devenea conștient de o întinare morală survenită ca urmare a unui păcat.

Multitudinea cazurilor în care puteau fi aduse jertfe ne arată că fiecare aspect al vieții noastre trebuie să fie sub controlul lui Dumnezeu. Cum ne putem forma obiceiul de a-I preda Lui tot ce avem și ce suntem? Ce se întâmplă dacă nu facem așa?

Jertfa de pe muntele Moria

3. Ce a învățat Avraam despre jertfă? Geneza 22:1-19

Ce a urmărit Dumnezeu prin această probă ieșită din comun la care l-a supus pe Avraam? De-a lungul vieții, patriarhul s-a bucurat permanent de făgăduințele divine: i-au fost promise o patrie, urmași și multe binecuvântări; i-a fost promis un fiu și i-a fost promisă ocrotire pentru Ismael. Avraam a sacrificat, dar a făcut-o întotdeauna în lumina unei făgăduințe. Dar, în situația descrisă în Geneza 22, nu a mai primit nicio făgăduință din partea lui Dumnezeu, ci numai o poruncă de a-I aduce ca jertfă pe singurul fiu pe care îl primise prin făgăduință. Ascultând de această poruncă, el a demonstrat că, pentru el, Dumnezeu era mai important decât orice altceva.

„Pentru ca să imprime în mintea lui Avraam valoarea Evangheliei și pentru a-i pune la probă credința, Dumnezeu îi poruncise să-l aducă jertfă pe fiul său. Chinul de moarte prin care a trecut în timpul zilelor de teribilă încercare a fost îngăduit pentru ca el să poată înțelege, din proprie experiență ceva din măreția sacrificiului făcut de Dumnezeul cel veșnic pentru mântuirea omului. Nicio altă încercare nu i-ar fi pricinuit lui Avraam un astfel de chin sufletesc, ca aducerea fiului său ca jertfă. Dumnezeu L-a dat pe Fiul Său pradă unei morți chinuitoare și pline de ocară.” – Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 154

În ceea ce privește jertfa, Avraam a înțeles că există două principii esențiale. A înțeles, în primul rând, că numai Dumnezeu Însuși poate aduce jertfa adevărată și că numai El poate pune la dispoziție calea spre mântuire. Domnul este Cel care va avea grijă și care va trebui să aibă grijă de mielul pentru arderea-de-tot. Pentru a immortaliza acest principiu, el îi dă locului respectiv numele Iehova lire, care înseamnă „Domnul va purta de grijă”. În al doilea rând, jertfirea unui animal are rol substitutiv, salvând viața lui Isaac. Berbecul este adus „în locul” lui Isaac (Geneza 22:13). Acest animal, pus la dispoziție de Dumnezeu, este o prefigurare a Mielului lui Dumnezeu, Isus Hristos, asupra căruia „Domnul a făcut să cadă [...] nelegiuirea noastră, a tuturor” (Isaia 53:6,7; Faptele 8:32).

Ce supunere uimitoare față de Domnul! Gândește-te la ultima ocazie în care ai fost nevoit să mergi înaintea cu totul prin credință și să faci un lucru care ți-a adus multă durere. Ce ai învățat din acțiunile tale și cât de bine ți s-au întipărit în minte aceste lecții?

Viață pentru viață

4. Citește Leviticul 17:10,11. Ce funcție îi dă Dumnezeu sângelui?

Dumnezeu le poruncește israeliților să nu mănânce sânge și spune de ce: sângele înseamnă viață și Dumnezeu a făcut din sângele jertfei o cale de răscumpărare a vieții umane. Viața unei ființe, reprezentată de sânge, răscumpără viața altei ființe. Acest principiu al substituirii, devenit explicit pe muntele Moria, când Avraam a adus sângele berbecului în locul sângelui fiului său, este ferm ancorat în cerințele Legii, date Israelului antic.

La fel ca în Geneza 22, Dumnezeu arată că El Însuși va avea grijă de calea de ispășire; în originalul ebraic, în Leviticul 17:11 se pune accent pe pronumele Eu: „Eu vi l-am dat”, pentru a arăta că numai Dumnezeu ne poate pune la dispoziție calea de răscumpărare [n.tr. - în limba română, ca o particularitate a limbii, subiectul este inclus: „Vi l-am dat...”].

După cum remarcăm, conceptul biblic de jertfă diferă de noțiunea de jertfă din alte religii. În Biblie, nu omul este cel care vine înaintea lui Dumnezeu și știe cum să-L îmbuneze, ci Dumnezeu este cel care îi pune la dispoziție omului mijlocul prin care poate veni înaintea Sa. Prin Domnul Hristos: El Însuși oferă sângele pentru răscumpărare.

5. Care sunt pericolele pe care le prezintă sistemul ritualic? 1 Samuel 15:22; Mica 6:6-8.

Dumnezeu nu a intenționat niciodată să așeze sistemul jertfelor în locul atitudinii adecvate a inimii, ci jertfele trebuiau să deschidă inima credinciosului față de Domnul. Când pierdem din vedere faptul că jertfele sunt expresia relației spirituale dintre Dumnezeu și noi și că ele arată spre o jertfă mai mare, și anume spre Isus Hristos, ajungem să credem că ritualul jertfei este un mecanism prin care obținem ispășirea în mod automat. Mai mult decât jertfe, Dumnezeu dorește ca inimile noastre să fie într-o relație bună cu El (Psalmii 51:16,17). Profeții israeliți, fără excepție, au acuzat poporul de falsă evlavie și l-au îndemnat să facă dreptate, să iubească mila și să umble smerit cu Dumnezeu (vezi Mica 6:6-8; compară cu Isaia 1:10-17).

În ce aspecte ne confruntăm și noi cu pericolul menționat mai sus? De ce ne este uneori atât de greu să ne dăm seama că facem exact ce făceau israeliții odinioară? Cum putem evita această greșală?

Jertfele astăzi – jertfa vie

Cu toate că după moartea Domnului Hristos ca jertfă pentru noi nu a mai fost nevoie de jertfe, Noul Testament vorbește totuși despre nevoia de a aduce jertfe, dar de alt fel.

6. Ce fel de jertfe trebuie să-I aducem lui Dumnezeu astăzi? Romani 12:1,2; Filipeni 4:18; Evrei 13:15,16; 1 Petru 2:5.

Terminologia utilizată în sistemul jertfelor s-a dovedit a fi utilă în biserica timpurie pentru descrierea unei vieți total consacrate lui Dumnezeu. La ea a apelat Pavel când a făcut referire la martiriul său, afirmând că urma să fie „turnat ca o jertfă de băutură” (Filipeni 2:17; 2 Timotei 4:6).

7. Ce mesaj ne este transmis în Romani 12:1? Cum putem aplica acest adevăr la viața noastră?

„Jertfa vie” înseamnă consacrarea întregii ființe lui Dumnezeu. Ea include consacrarea trupului (Romani 12:1), dar și transformarea minții (vers. 2). Scopul acestei puneri deoparte (ceea ce în limbaj biblic se cheamă „sfințire”) este acela de a-I sluji Domnului. Creștinii se vor aduce pe ei înșiși lui Dumnezeu cu tot ce au și sunt, iar El, în îndurarea Sa, le va îndrepta privirea spre Hristos – Jertfa noastră și Calea spre mântuire.

În acest context, Pavel le adresează creștinilor apelul de a-L imita pe Hristos. Adevărata cunoaștere a harului lui Dumnezeu duce la o viață de consacrare față de El și la slujirea semenilor noștri din iubire. Supunerea eului și a poftelor lui față de voința Sa este unica reacție înțeleaptă în fața jertfei supreme a Domnului Hristos pentru noi.

Avem nevoie să ajungem la o armonie între cunoștințele noastre despre adevărul spiritual și doctrinal și modul în care ne slujim semenii. Fiecare aspect al vieții noastre ar trebui să fie o dovadă a autenticității consacrării noastre față de Domnul. Închinarea adevărată nu ține niciodată numai de suflet și de inimă; ea trebuie să încorporeze și faptele de slujire dezinteresată, pentru că așa ne-a învățat Domnul nostru.

Studiu suplimentar

„Fusesse greu chiar și pentru îngeri să pătrundă înțelesul adânc al tainei mântuirii – să înțeleagă faptul că Fiul lui Dumnezeu, Comandantul cerului, trebuia să moară pentru omul vinovat. Când lui Avraam i-a fost dată porunca de a-l aduce jertfă pe fiul său, aceasta a trezit interesul ființelor cerești. Cu un viu interes, ele au urmărit fiecare pas în aducerea la îndeplinire a acestei porunci. Când, la întrebarea lui Isaac: «Unde este mielul pentru arderea-de-tot?», Avraam a răspuns: «Domnul Însuși va purta de grijă de miel» și când mâna tatălui a fost oprită în momentul în care era gata să-l înjunghie pe fiul său, iar berbecul de care Se îngrijise Dumnezeu a fost adus ca jertfă în locul lui Isaac, atunci s-a revărsat lumină asupra tainei mântuirii și chiar îngerii au înțeles mult mai clar hotărârea minunată pe care Dumnezeu o luase pentru mântuirea omului.” – Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 155

Întrebări pentru discuție

1. „Picioarele noastre vor umbla pe căile Lui, buzele noastre vor rosti adevărul și vor răspândi Evanghelia, limba noastră va aduce vindecare, mâinile noastre îi vor ridica pe cei căzuți și vor face multe treburi obișnuite, precum gătitul și spălutul, dactilografiatul și reparatul; brațele noastre îi vor îmbrățișa pe cei singuri și neiubiți, urechile noastre vor asculta strigătul celor în necaz și ochii noștri vor privi cu smerenie și cu răbdare spre Dumnezeu.” – *John Stott, Romans*, p. 322

Cum explică citatul acesta ce înseamnă să aducem trupurile noastre ca pe o jertfă vie? Din ce motiv nu putem duce o astfel de viață decât prin răstignirea eului?

2. După cum am văzut în studiul din săptămâna aceasta, o mare problemă a fost aceea că oamenii au avut tendința de a vedea sistemul jertfelor ca pe un scop în sine, și nu ca pe un mijloc de atingere a unui scop – și anume o viață în întregime consacrată lui Dumnezeu, consacrare a cărei dovadă este faptul că le slujim semenilor din iubire. În ce privințe sunt adventiștii de ziua a șaptea (care au primit atâta lumină) în pericolul de a merge pe aceeași cale, socotind poate că marile adevăruri pe care le dețin sunt un scop în sine și nu un mijloc care duce spre un anumit scop?

3. Meditează mai mult la experiența avută de Avraam și de Isaac pe muntele Moria. Deși este tulburătoare, s-ar putea afirma că tocmai aceasta a fost menirea ei: să tulbure, să genereze consternare și suferință. De ce crezi că ar susține cineva ideea că experiența aceasta a fost menită, printre altele, să stârnească aceste emoții în sufletul cititorului?